

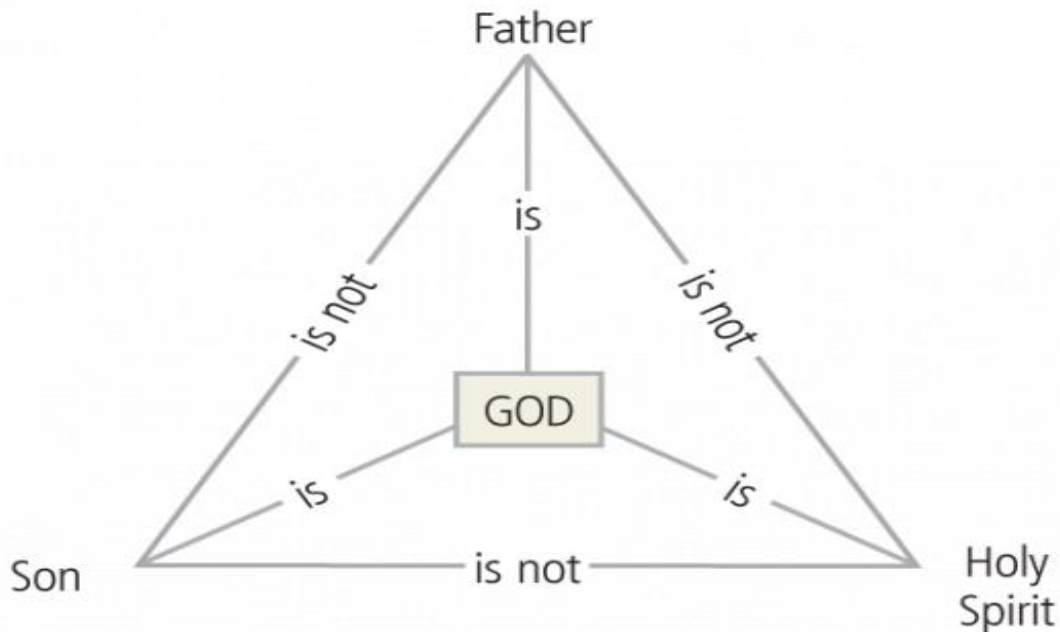
Utatu

Mafundisho ya Biblia juu ya Utatu yamelalia katika thibitisho muhimu wa aina nne:

1. Kuna mmoja na Mungu mmoja wa kweli aliye hai.
2. Mungu huyu wa milele yuko katika nafsi tatu—Mungu Baba, Mungu Mwana, na Mungu Roho mtakatifu.
3. Nafsi hizi tatu zinafanana katika sifa na kila moja ina sifa ya uungu.
4. Kwa kuwa kila nafsi ni Mungu kamili nafsi hizi hazifanani.

Tofauti baina ya baba, Mwana na Roho Mtakatifu zinaonekana kulingana na jinsi zinavyoshabiana na katika jukumu ambalo kila nafsi inafanya katika kusudi lao moja.

Umoja wa asili na utofauti wa nafsi hizi za tatu uneelezwa vizuri katika mchoro huu.

Copyright 2006 Crossway Bibles - www.crosswaybibles.org

Mungu ni Mungu mmoja: Monotheism

Hakuna cha ziada katika theologia ya Biblia zaidi ya monotheism (Imani ya Biblia kwamba kuna Mungu mmoja tu): “Sikia, Ee Israeli: Bwana Mungu wetu Bwana ndiye mmoja” ([Kumb. 6:4](#)). Mstari huu unajulikana kama *Shema* kiebrania (tangu mwanzoni mwa tendo wa mstari huu inamaanisha “Sikia” au “Sikiliza”), ni moja ya mistari ya msingi na inayojulikana katika Agano la kale. Mungu anakataa polytheism (imani za Miungu mingi) na anataka ibaada ya kipekee: “Mimi ni Bwana wala hakuna mwingine zaidi yangu mimi hapa Mungu” ([Isaya. 45:5](#); cf. [Kumb. 4:35, 39](#); [1 Wafalme 8:60](#); [Isa. 40:18; 46:9](#)). Agano jipya linathibitisha Uungu wa Baba, Mwana na Roho Mtakatifu, kama tutakavyoona, lakini haiondoki kutoka katika Monotheism ya Agano la kale kama tutakavyoona, haitoki katika monotheism ([Yohana 17:3](#); [1 Kor. 8:4–6](#); [1 Tim. 2:5](#);

[Yak 2:19](#)). Yesu ananukuu [Shema](#) katika mjadala na viongozi wa wayahudi ([Mark 12:29](#)), na Paulo anaendelea kufundisha kwamba kuna Mungu mmoja akitambua Yesu ni mwanadamu mpatanishi kati ya Mungu na mwanadamu ([1 Tim. 2:5](#)).

Mahusiano ya Monotheism

Kwa kuwa kuna Mungu mmoja, sanamu ya aina yoyote ni uovu, ujinga, si sahihi na ni hatari. Ibada ya kuabudu "miungu" mingine ni kuiba utukufu anaostahili Mungu wa kweli katika ibada. Miungu yaweza kuwa katika namna mbalimbali. Miungu si ile iliyofinyangwa na watu tu bali ni chochote kile kinacholinganishwa na Mungu ili kuchukua nafasi ya ukuhani. Kulingana na Yesu mali inaweza ikawa ni miungu: "Huwezi kutumikia mali na Mungu" ([Mathayo. 6:24](#)). Ulafi, Uroho, na uchafu vyaweza kuwa ni ishara ya miungu ([Waefeso. 5:5](#); [Kol. 3:5](#)). Sanamu ni upuuzi, uongo na hatari—na inaweza kuingiza hata shighuli za kipepo ([1 Kor. 10:19–20](#)).

Kwa kuwa kuna Mungu mmoja yeye pekee ndiye anapaswa kuwa ni nia mama ya waaminio. Yeye pekee anahitaji kuabutiwa na utii. Amri kuu inayofuatana na [Shema](#) ni mahusiano mazuri ya monotheism: "Mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, kwa roho yako yote na kwa nguvu zako zote" ([Kumb. 6:5](#)). Mungu mmoja wa kweli anastahili yote tuliyonayo na tulivyo. Anastahili upendo wa dhati ndani ya moyo kwa sababu hakuna cha kulinganishwa nae.

Mungu ni wa nafsi Tatu: Umoja wa utatu wa Mungu

Kama asili ya Mungu ilivyooneshwa katika, maandiko, huyu Mungu mmoja ameonekana kuwa katika nafsi tatu. Hizi nafsi tatu zina sifa moja za asili lakini ni tofauti katika majukumu na mahusiano. Kanuni iliyo katika utatu wa moyo wa tatu wa Mungu ni *Umoja na utofauti*, sifa hizi wala hazichanganyani. Chochote cha Muhimu na kweli kwa Mungu ni kweli kwa Baba, Mwana na Roho Mtakatifu. Wako sawa katika asili lakini tofauti katika utendaji.

Mapokeo ya utatu yametambulikana kabisa katika Agano jipya, ambapo Mungu Baba, Mwana na Roho Mtakatifu wameonekana wakikamilisha ukombozi. Lakini wakati Agano jipya linatupa picha safi ya Utatu kuna vidokezo katika Agano la kale ambavyo vinaendela kuwepo na vitakuja. Mwanzoni mwa Biblia, Roho wa Mungu "likuwa katulia katika uso wa maji" wakati wa uumbaji ([Mwanzo. 1:2](#)) na sehemu zingine kaelezwa kama mwanadamu, akiwa na sifa za Mungu, lakini tofauti na Yahweh ([Isaya. 48:16](#); [61:1](#); [63:10](#)). Watafasiri wengine wanadhani kwamba wingi wa Mungu unaonekana katika neno la kiebrania linalomweleza Mungu, *'Elohim*, ambalo ni wingi (japo kuna wengine wanapingana kwamba hii ni muhimu; neno limetumika kwa tendo lenye maana ya umoja katika Agano la kale na wengi wanakubaliana). Katika nyongeza matumizi ya wingi wa vijina Mungu anapojisema mwenyewe hujitamuka katika nafsi zote Tatu: "Mngu akasema, 'na tumfanye mtu kwa mfano *wetu*'" ([Mwanzo. 1:26](#); cf. [Mwanzo. 3:22](#); [11:7](#); [Isaya. 6:8](#)). Wingi wa Mungu pia unaonekana kuoneshwa wakati malaika wa Bwana alipoonekana katika Agano la kale kama mwakilishi wa Yahweh, na wakati mwingine sifa za malaika hazikutofautiana kabisa na sifa za Mungu mwenyewe (cf. [Mwanzo. 16:7, 10–11, 13](#); [18:1–33](#); [Kutoka. 3:1–4:31](#); [32:20–22](#); [Hesabu. 22:35, 38](#); [Waamuzi. 2:1–2](#); [6:11–18](#)). Pia kuna sura katika Agano la kale zinazoita nafsi mbili Mungu au Bwana

“Kiti chako cha Enzi Mungu ni cha milele na milele, fimbo ya ufalme wako ni fimbo ya adili, umeipenda haki umeichukia dhuluma, kwa hiyo Mungu wako, amekupaka mafuta mafuta ya furaha kuliko wenzako” ([Zaburi. 45:6–7](#)). Daudi ansema, “Neno la Bwana kwa Bwana wangu, uketi mkono wangu wa kuume, hata niwafanyapo adui zako kuwa chini ya miguu yako” ([Zaburi. 110:1](#)). Mungu aliyekuweka juu ya wenzio ([Zaburi. 45:6](#)) na Bwana wa [Zaburi 110:1](#) wanatambuliwa kama Kristo katika Agano jipya ([Waebrania. 1:8, 13](#)). Kristo mwenyewe anajisema [Zaburi 110:1](#) mwenyewe ([Mathayo. 22:41–46](#)). Sura zingine hutoa maelezo ya kiungu katika sura za Kristo tofauti kutoka kwa Yahweh ([Methali. 8:22–31; 30:4; Daniel. 7:13–14](#)).

Agano la kale linautazama wingi wa Mungu na kuuona katika picha kamili ya Utatu katika Agano jipya ambapo uungu na utofauti wa nafsi ya Baba, Mwana na Roho mtakatifu hutenda kazi pamoja katika umoja na usawa kamili (katika ungu wa Kristo na Roho mtakatifu, ([Nafsi ya Kristo](#)). Nafikiri picha safi ya utofauti huu ni ubatizo wa Yesu, ambapo mwana anapakwa mafuta kwa ajili ya hduma yake na roho mtakatifu anashuka kama njiwa na baba anasema kutoka mbinguni kwamba, “Huyu ni mwanangu mpendwa niliyependezwa naye” ([Math. 3:13–17](#)). Nafsi zote za utatu zipo na zinafanya kitu tofauti tofauti.

Waandishi wa Agano jipya wanafanya wimbo wa utatu wanapoandika juu ya kazi ya Mungu. Maombi ya Baraka na maelezo ya Karama ndani ya mwili wa Kristo ni utatu katika asili: “Neema ya Bwana wetu Yesu kristo, na upendo wa Mungu na ushirika wa Roho Mtakatifu ukae nanyi” ([2 Kor. 13:14](#)); “Basi panatofauti ya karama bali Roho ni yeye Yule, tena panatofauti ya huduma na Bwana ni yeye Yule, kisha kunatofauti za kutenda kazi bali Mungu ni yeye Yule azitendae kazi zote katika wote” ([1 Kor. 12:4–6](#)). Nafsi za utatu zimeungwanishwa katika kanuni ya ubatizo [Mathayo 28:19–20](#), “Mkiwabatiza katika (ndani ya) jina la Baba na la Mwana na la Roho mtakatifu.” Kuna sura nyingi zinazoonesha Utatu, au angalau wingi asili ya Mungu (e.g., [Yohana 14:16, 26; 16:13–15; 20:21–22; Rum. 8:9; 15:16, 30; 2 Kor. 1:21–22; Gal. 4:4–6; Waef. 2:18; 4:4–6; 1 Pet. 1:1–2; 1 Yohana 4:2, 13–14; Yuda 20–21](#)).

Utofauti katika majukumu pia unaonekana katika shhuda za biblia kuhusiana na uhusiano wa Baba, Mwana na Roho Mtakatifu. Usawa wa maandiko ni kwamba Baba hupanga, huelekeza, na kuagiza; mwana alitumwa na Baba na atawajibika katika mamlaka ya Baba na mtii katika mapenzi ya Baba; na wote wawili Baba na Mwana huelekeza na kumuagiza roho Mtakatifu anayetimiza mapenzi ya wote wawili. Sasa katika hili tunaweza kuona usawa kinafsi nahata sifa. Baba amefanywa kwa njia ya Mwana ([Yohana 1:3; 1 Kor. 8:6; Kol. 1:16; Waebrania. 1:2](#)), na Baba alipanga ukombozi na kumtuma Mwana duniani ([Yohana 3:16; Rum. 8:29; Gal. 4:4; Efeso. 1:3–5](#)). Mwana alimtii baba na akakamilisha ukombozi kwa ajili yetu ([Yohana 4:34; 5:19; 6:38; Waebrania. 10:5–7](#); cf. [Mathayo. 26:64; Mdo2:33; 1 Kor. 15:28; Waeb. 1:3](#)). Baba hakuja kufa kwa ajili ya dhambi zetu wala roho mtakatifu hakufa kwa ajili ya dhambi zetu bali hili lilikuwa ni jukumu la Mwana. Baba na Mwana walimtuma Roho mtakatifu katika njia mpya ya pentekoste ([John 14:26; 15:26; 16:7](#)). Mahusiano haya yamekuwepo milele ([Rum. 8:29; Efeso. 1:4; Ufunuo. 13:8](#)), na wanajenga usawa endelevu na utofauti ktika mahusiano tofauti ya mwanadamu.

Ndani ya Mungu kuna vyote viwili umoja na utofauti: Umoja bila kufanana, tofauti bila migawanyiko. Kanisa la kwanza liliuona uwiano wa utatu huu wazi kabisa. Kwa mfano, tamko la the Athanasi (c. a.d. 500) linasema:

“Tunamwabudu Mungu mmoja aliye katika utatu na utatu katika umoja; tunamtofautisha katika nafsi, lakini hatumgawi..... Nafsi zote tatu ni za milele na zinafanana ili kwamba Tunauabudu umoja wote katika utatu na utatu katika umoja.”

Umoja huu na utofauti huu uko katika siri kubwa ya utatu. Umoja bila utofauti ni fumbo lililo katika akili endelevu lakini ulimwengu unaonesha tofauti mabalimbali za kanuni hii ya umoja na utofauti.

Mahusiano halisi ya Utatu

1. Mafundisho ya utatu yanafanya mafunuo yasiyo na mwisho ya Mungu mweza kama alivyojulikana katika: “Hakuna mtu aliye mwona Mungu; Mungu Mwana Pekee, aliye katika kifua cha baba huyu ndiye aliyemfunua” ([Yohana 1:18](#)). Hakuna mtu anyeweza kumwona Mungu na akaishi ([Kutoka. 33:20](#); [1 Tim. 6:16](#)), lakini Mungu mwana alifanya udhihirisho wa Mungu katika mwili.
2. Utatu unadhihirisha mateso. Ukombozi wa mwanadamu mwenye dhambi unakamilishwa kwa njia ya tofauti na umoja wa uungu: “Basi si zaidi damu yake Kristoambaye kamba kwa Roho wa milele alijitoa nafsi yake kwa Mungukuwa sadaka isiyo na mawaa itawasafisha dhamiri zenu na matendo machafu mpate kumwabudu Mungu aliye hai” ([Waebrania. 9:14](#)).
3. Kwa sababu Mungu ni utatu yeye ni wa milele na mahusiano katika yeye katika utegemezi wote tangu uumbaji. Mungu hajawahi kupungukiwa wala kutumikiwa kwa mikono ya wanadamu au kuwa muhitaji yeye ndiye humpatia mwanadamu uzima, pumzi na kila kitu” ([Acts 17:25](#)). Utu huwa kweli ndani ya mahusiano yanayotambulika, na uhalisi wa mahusiano unaweza kudumu pale mmoja anakuwa na kitu au mtu anapokuwa hana mtu wa kuwa na mahusiano naye; ikiwa Mungu hakuwa na wingi katika yeye mwenyewe asingekuwa na mahusiano hadi pale alipoanza kuumba na ndipo angetegemea uumbaji wake kwa ajili ya utu wake. Katika nafsi za tatu kumekuwa na mahusiano mazuri kabisa. Mungu ni, kutoka katika misimamo yake, jamii kamili,f. Nje ya wingi wa Utatu yumkini umilele wa Mungu wa vilivyoumbwa au mahusiano ya umilele wa nafsi ambao umekuwepo ungekataliwa.
4. Mafundisho ya utatu ni zaidi ya uelewa wa mwanadamu na uwezo wa mwanadamu. Hata hivyo ni muhimu kuelewa asili ya Mungu na umuhimu wa historia ya wokovu ambao katika hilo Mungu anaonekana akitenda katika utatu. Ukristo wa Kibiblia unajengwa au kuanguka kupitia mafundisho haya ya Utatu.